

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 09-12-25-040/22-40751,

Podgorica, 15.02.2022. godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

-n/r ministra, gospodina mr Jakova Milatovića -

Poštovani gospodine Milatoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 015-305/22-2585/1 od 14.02.2022. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlog programa će se usmjeriti na prioritete razvoja ekonomske aktivnosti i obuhvatiće osam programskih linija, kako bi se doprinijelo snaženju privredne aktivnosti, jačanju izvoznog potencijala i poboljšanju konkurentnosti domaćih proizvoda i usluga.

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju Predloga programa za 2022. godinu potrebna su finansijska sredstva u ukupnom iznosu od 4.000.000,00 € iz budžeta Crne Gore.

Sredstva u navedenom iznosu, potrebna za sprovođenje Predloga programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu, obezbijedena su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu u okviru budžeta Ministarstva ekonomskog razvoja na izdatku 4181-Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga iznos od 3.000.000,00€ u okviru aktivnosti 15 034 002 002- Unapređenje konkurentnosti privrede kroz mjere finansijske podrške i na izdatku 4147 – Konsultanske usluge, projekti i studije iznos od 79,487,93€ u okviru aktivnosti 15 034 002 003- Unapređenje konkurentnosti privrede kroz mjere nefinansijske podrške.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, sa aspekta budžeta nema primjedbi na dostavljeni *Predlog programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu*.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Miloško Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo ekonomskog razvoja
NAZIV PROPISA	Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu
<p>1. Definisanje problema</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Razvoj produktivnih i izvozno orijentisanih mikro, malih i srednjih preduzeća, jedan je od ključnih faktora daljeg rasta i razvoja crnogorske ekonomije. Imajući u vidu kretanja i stanje u privredi Crne Gore, jasno je da se porast investicija i konkurentnosti domaće proizvodnje uz dalju diverzifikaciju privrede, nameću kao jedan od najvažnijih zadataka ekonomske politike Vlade Crne Gore.</p> <p>Ministarstvo ekonomskog razvoja kontinuirano prati privredna kretanja, osluškajući potrebe privrede i kreirajući razvojne politike u funkciji unapređenja investicionog ambijenta. Njihovo sprovođenje treba da doprinese stvaranju konkurentnog poslovnog okruženja, uz jasno definisane konkretne mjere i efektivne programe podrške, usmjerene na dalji razvoj i unapređenje sektora MMSP.</p> <p>Na osnovu analize stanja u sektoru mikro, malih i srednjih preduzeća, makroekonomskih pokazatelja i kontinuiranog praćenja privrednih kretanja na domaćem, regionalnom i EU tržištu, a usled negativnih posledica izazvanih uticajem pandemije COVID 19, zaključuje se da je poslovanje MMSP u Crnoj Gori uslovljeno značajnim ekonomskim izazovima, gdje opstanak preduzeća zavisi od brzine i efektivne podrške za njihov dalji razvoj i opstanak na tržištu.</p> <p>Kroz već uspostavljen i prepoznat mehanizam sveobuhvatne finansijsko-nefinansijske podrške sektoru MMSP, koji se dodatno unapređuje i nadograđuje iz godine u godinu, Ministarstvo ekonomskog razvoja će i 2022. godinu posvetiti sprovođenju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede sa ciljem daljeg podsticanja investicija, digitalne transformacije biznisa, prelaska sa linearnog na cirkularni model ekonomije, uvođenja međunarodnih standarda poslovanja, jačanja internacionalizacije, kao i podrške početnicima u biznisu.</p> <p>U dijelu smanjenja administrativnih barijera i što većeg rasterećenja privrednih subjekata, cjelokupan proces, od momenta apliciranja do predaje zahtjeva za refundaciju, pratiće kao i prethodne godine potpuno digitalizovan i dodatno unaprijeđen informacioni sistem, koji će doprinijeti bržoj i efikasnijoj obradi zahtjeva i odlučivanju po osnovu istih, uz pribavljanje dijela neophodne dokumentacije po službenoj dužnosti.</p> <p>Takođe, privrednim subjektima će biti na raspolaganju znatno duži vremenski period za apliciranje u odnosu na prethodnu godinu, uzimajući u obzir vrijeme potrebno za započinjanje i realizaciju planirane aktivnosti, rokove potrebne za evaluaciju i odobrenje zahtjeva, kao i vrijeme potrebno za isplatu istih.</p>	

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Opšti cilj Programa je podsticanje razvoja postojećih procesa, proizvoda i usluga, u cilju jačanja konkurentnosti i izvoznog potencijala MMSP kroz unapređenje produktivnosti i profitabilnosti, uz otvaranje novih radnih mjesta, kao i stimulisanje osnivanja novih privrednih subjekata.

U odnosu na prethodno implementirani program iz 2021. godine, Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu obuhvata **osam programskih linija**. Program je dodatno obogaćen sa dvije nove programske linije finansijske podrške, koje se odnose na internacionalizaciju mikro, malih i srednjih preduzeća kao i nabavku opreme velike vrijednosti, kako bi se dodatno stimulisala privredna aktivnost i njena razvojna komponenta. Preostalih šest programskih linija su dodatno inovirane i unapređene, kroz uvođenje dodatnih komponenti, i u potpunosti prilagođene zahtjevima privrede.

Realizacijom programskih linija doprinijeće se ostvarivanju **specifičnih ciljeva**:

- podsticanje investicione aktivnosti kroz ulaganja u nabavku opreme i alata velike vrijednosti;
- podsticanje razvoja preduzetništva kod žena i mladih kroz sufinansiranje ulaganja u opremu male vrijednosti;
- usaglašavanje proizvoda/usluga sa zahtjevima međunarodnih standarda i akreditacija tijela za ocjenu usaglašenosti;
- podizanje nivoa automatizacije poslovnih procesa, nivoa znanja upravljačkih i operativnih struktura kod MMSP i povećanje izvoza kao rezultat digitalizacije poslovanja;
- podsticaj transformacije poslovnih i tehnoloških procesa sa linalnog na cirkularni model poslovanja;
- povećanje internacionalizacije MMSP kroz nastupe na međunarodnim sajmovima namijenjene za preduzeća koja imaju ostvareno izvozno poslovanje;
- pružanje mentoring usluga za prevazilaženja trenutne situacije i nalaženje najpovoljnijih rješenja za buduće poslovanje kroz dijagnozu, pripremu razvojnih planova, savjetovanje i uspostavljanje poslovne saradnje;
- podrška početnicima u biznisu kroz osnivanje novih preduzeća i animiranje specifičnih ciljnih grupa – mladih ljudi, žena, studenata, lica sa invaliditetom, nezaposlenih lica za započinjanje biznisa i stimulisanje njihove inovativnosti i kreativnosti i podsticanje daljeg rasta postojećih MMSP.

Imajući u vidu obuhvat i kompleksnost ove oblasti, pored nacionalnih krovnih dokumenata, osnov za definisanje politika i mjera za jačanje konkurentnosti MMSP uključuje i ključne politike za primjenu najboljih praksi u Evropskoj uniji, kao što je nova **Industrijska strategija za globalno konkurentnu, zelenu i digitalnu Evropu**.

Pored nacionalnih strateških dokumenata, okvir za definisanje dalje politike razvoja MMSP predstavljaju i ključne politike Evropske unije u kontekstu u cilju podsticaja inkluzivnog ekonomskog razvoja, kao što su: **Digitalna agenda za Zapadni Balkan, Zelena agenda 2030, Jadransko-Jonska Strategija i Dunavska Strategija**, kao i prateća dokumenta za razvoj MMSP, koja podrazumijevaju da se u središte svih budućih privrednih aktivnosti stavi održivi

razvoj, štednja resursa, zaštita prirode, odnosno da se postigne sinergijski efektivan balans između privrednog razvoja i očuvanja životne sredine. Kao veoma značajan strateški dokument za dalji pravac razvoja privrede Crne Gore, razmatran je i **Akt o malim preduzećima**, dokument koji prati ostvarenost politika razvoja malih i srednjih preduzeća na Zapadnom Balkanu i Turskoj.

Kada su u pitanju nacionalni strateški dokumenti, Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. je usklađen sa Programom ekonomskih reformi za period 2022-2024, Strategijom razvoja mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori 2018-2022, Industrijskom politikom Crne Gore 2019-2023, Strategijom pametne specijalizacije Crne Gore 2019-2024, Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030, Strategijom razvoja ženskog preduzetništva Crne Gore 2021-2024, kao i Strategijom za cjeloživotno preduzetničko učenje Crne Gore 2020-2024.

Usklađenost Programa sa postojećim sektorskim strategijama, prije svega, Strategijom razvoja MMSP u Crnoj Gori 2018-2022. godina Akcionim planom za period 2021-2022., ogleda se kroz doprinos ispunjavanju definisanih strateških ciljeva, i to:

- SC 1. Jačanje MMSP politike i unapređenje okruženja za razvoj MMSP i preduzetništva;
- SC 4. Promocija MMSP i preduzetništva, poslovno povezivanje i lakši pristup novim tržištima;

Program predstavlja državnu pomoć u smislu člana 2. Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“ br.12/18) i Pravilnika o listi pravila državne pomoći – Prilog 7a.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Povećanje konkurentnosti ima presudnu ulogu kako u kratkoročnom, tako i u dugoročnom privrednom razvoju, stvarajući snažnu i izvozno orijentisanu privredu, jačajući njeno integrisanje i prepoznatljivost na evropskom i svjetskom tržištu.

U kontekstu uspostavljanja stabilne i konkurentne privrede, implementacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu, predstavljaće čvrstu bazu za ubrzan proces diverzifikacije ekonomije i podrške sektoru mikro, malih, srednjih preduzeća i preduzetnika u onim segmentima privredne aktivnosti koja zahtjeva snažan set finansijskih i nefinansijskih podsticajnih mjera, kako bi se tržištu ponudili proizvodi i usluge dovoljno konkurentni da stvore dodatnu vrijednost i podstaknu pokretanje izvozne komponente biznisa.

Program za unapređenje konkurentnosti privrede 2022. kao već prepoznat mehanizam, ali dodatno unaprijeđen i prilagođen aktuelnom trenutku, u kratkom roku daće snažne pozitivne rezultate.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Predmetnim Programom, odnosno pojedinačnim programskim linijama targetira se dalji podsticaj investicija, standardizacija i digitalizacija biznisa, razvoj preduzetništva, stvaranje zelenih poslova, ekonomsko osnaživanje žena i mladih, pružanje mentoring usluga, kako bi se na adekvatan način, a u skladu sa predviđenim budžetskim sredstvima doprinijelo snaženju privrednih aktivnosti, jačanju izvoznog potencijala i poboljšanju konkurentnosti proizvoda i usluga.

Tokom 2021. godine, posebna pažnja bila je posvećena podsticanju razvoja preduzetništva mladih i žena, kao „ranjivih“ ciljnih grupa, kako kroz posebnu programsku liniju, tako i kroz Program u cjelini, kao bitnih segmenata na kojima počiva razvoj sektora MMSP, ali i razvoj privrede u cjelini, što će svakako biti u fokusu i tokom ovogodišnjeg sprovođenja Programa.

U cilju smanjenja regionalnih razlika, Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. godinu ponudiće posebne podsticajne mjere u pogledu visine intenziteta finansijske podrške, usmjerene prvenstveno na razvoj manje razvijenih crnogorskih opština, kako bi se podstakla razvojna komponenta biznisa, koja će doprinijeti povećanju produktivnosti MMSP koja posluju u manje razvijenim dijelovima Crne Gore.

Primjenom predmetnog Programa, nisu predviđeni troškovi za građane i privredu.

Predmetni Program neće dovesti do stvaranja biznis barijera.

Što se tiče administrativne opterećenosti, a u cilju što većeg rasterećenja privrednih subjekata, cjelokupan proces, uz uspostavljeni informacioni sistem, od momenta apliciranja do predaje zahtjeva za refundaciju, biće dodatno unaprijeđen i potpuno digitalizovan, što će doprinijeti bržoj i efikasnijoj obradi zahtjeva i odlučivanju po osnovu istih, uz pribavljanje dijela neophodne dokumentacije po službenoj dužnosti.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Ukupan budžet opredijeljen za realizaciju Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2022. je 4.000.000,00€, dok su pojedinačni iznosi, kao i način i dinamika dodjele podrške definisani pojedinačnim programskim linijama. Sredstva za realizaciju Programa u iznosu od 4.000.000,00€ obezbijedena su u okviru budžetskih sredstava Ministarstva ekonomskog razvoja u skladu sa Zakonom o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, sa sljedećih pozicija: **4181 Subvencije** (Program 15 034: Podsticanje investicija i unapređenje konkurentnosti, Potprogram 15 034 002 Unapređenje konkurentnosti privrede, Aktivnost 15 034 002 002

Unapređenje konkurentnosti privrede kroz mjere finansijske podrške) i 4147 Konsultantske usluge (Aktivnost 15 034 002 003: Unapređenje konkurentnosti privrede kroz mjere nefinansijske podrške u iznosu 106.720,00 €).

Intenzitet državne pomoći programskih linija će se usmjeravati poštujući princip kumulacije, odnosno zajedno sa ostalom pomoći koju dodjeljuje Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo nauke, prosvjete, kulture i sporta i Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D., i to po principu: do 70% za mikro i mala preduzeća i do 60% za srednja preduzeća, do 80% za preduzeća u kojima osobe ženskog pola i/ili starosti do 35 godina učestvuju u vlasničkoj strukturi minimum 50%.

Za privredne subjekte koji posluju u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100% primjenjivaće se podrška koja uvažava regionalni aspekt i razvrstavanje jedinica JLS prema stepenu razvijenosti Uvećani procenat bespovratne podrške biće definisan svakom pojedinačnom programskom linijom.

Za privredne subjekte koji posluju u jedinicama lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti iznad 100%, nema uvećanja procenta podrške bespovratnih sredstava.

Apliciranje u pojedinačnim programskim linijama podrazumijeva da privredni subjekat ne može aplicirati kod više javnih institucija sa istim investicionim projektom, u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

Finansijska sredstva se obezbjeđuju po principu refundacije, jednokratno.

Kad je u pitanju intenzitet pomoći, isti je posebno definisan u svakoj od programskih linija, i to:

- 1. Programska linija za nabavku opreme velike vrijednosti** u visini do 40% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, odnosno u iznosu ne manjem od 8.000,00€, niti veći od 80.000,00€ (vrijednost opreme se kreće u rasponu od 20.000€ do 200.000€, neto fakturisane vrijednosti), a 50% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, u iznosu od 10.000,00€ do 100.000,00€ za privredna društva u vlasništvu žena, mladih, i privredne subjekte koji su registrovani i obavljaju djelatnost u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%.
- 2. Programska linija za podršku malih ulaganja** – do 50% iznosa opravdanih troškova, u maksimalnom iznosu do 6.000,00 € bez PDV-a; odnosno do 80% opravdanih troškova u maksimalnom iznosu do 7.500,00 € bez PDV-a za žene i mlade do 35. godina, odnosno do 70% opravdanih troškova bez PDV-a, u maksimalnom iznosu do 7.000,00 € za privredne subjekte koji su registrovani i obavljaju djelatnost u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%.
- 3. Programska linija za uvođenje međunarodnih standarda** - do 70% za mikro i mala preduzeća odnosno do 60% za srednja preduzeća, iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 3.000,00 € bez PDV-a; odnosno do 80% opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 4.000,00 € bez PDV-a za žene i mlade do 35. godina i privredne subjekte koji su registrovani i obavljaju djelatnost u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100%.
- 4. Programska linija za podršku digitalizaciji** - do 50% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 2.500,00 € bez PDV-a, odnosno do 80%

opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 4.000,00 € bez PDV-a za žene i mlade do 35. godina (Komponenta I); odnosno do 70% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 20.000,00 € bez PDV-a (komponenta II); odnosno do 100% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 1.200,00 € bez PDV-a (komponenta III); Za privredne subjekte koji su registrovani i obavljaju djelatnost u jedinicama lokalnih samouprava (JLS) sa indeksom razvijenosti do 100% intenzitet bespovratne podrške će se uvećati za dodatnih 10% iznosa opravdanih troškova, dok se maksimalno dozvoljeni iznosi neće mijenjati.

- 5. Programska linija za podsticaj cirkularne ekonomije** - do 70% za preduzetnike, mikro i mala preduzeća odnosno do 60% za srednja preduzeća, iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 10.000,00€ bez PDV-a (Komponenta I i II, i djelimično Komponenta III);odnosno do 70% za preduzetnike, mikro i mala preduzeća, odnosno do 60% za srednja preduzeća, iznosa opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 2.000,00 € bez PDV-a (Komponenta III). U slučajevima kada je privredno društvo registrovano i obavlja djelatnost u nekoj od manje razvijenijih opština intenzitet maksimalne podrške će se uvećati za dodatnih 10% iznosa opravdanih troškova, dok se maksimalno dozvoljeni iznosi neće mijenjati.
- 6. Programska linija za podršku internacionalizaciji** - do 50% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a odnosno u maksimalnom iznosu do 4,000.00 € (Komponenta I); do 50% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a odnosno u maksimalnom iznosu do 700.00 € (Komponenta II); do 50% iznosa opravdanih troškova bez PDV-a odnosno u maksimalnom iznosu do 500.00 € (Komponenta III); odnosno do 80% opravdanih troškova bez PDV-a, a u maksimalnom iznosu do 5.000,00 € bez PDV-a za žene i mlade do 35. godina, kao i za privredne subjekte koji su registrovani i obavljaju djelatnost u jedinicama lokalne samouprave sa indeksom razvijenosti do 100%.
- 7a. Programska linija za početnike u biznisu (finansijska komponenta)** – do 15% vrijednosti realizovanih kreditnih sredstava, za kredite vrijednosti do 25.000 eura, a u maksimalnom iznosu do 3.000 eura, odnosno do 10%, za kredite vrijednosti od 25.000 do 50.000 eura, u maksimalnom iznosu do 5.000 eura.
- 7b. Programska linija za početnike u biznisu (nefinansijska komponenta)** – do 100% konsultantskih usluga, u skladu sa de minimis pravilima;
- 8. Programska linija za pružanje mentoring usluga** – do 100% konsultantskih usluga, u skladu sa de minimis pravilima;
- Implementacijom ovog Programa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Odluku o dodjeli sredstava donosi Ministarstvo ekonomskog razvoja, na predlog komisije, a informaciju o implementaciji podrške po svim programskim linijama donosi Vlada CG, sa prethodno pribavljenim mišljenjima i saglasnostima nadležnih organa, Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Agencije za zaštitu konkurencije.
- 6. Konsultacije zainteresovanih strana**
- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
 - Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
 - Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Nije korišćena eksterna ekspertska podrška u pripremi predmetnog Programa.

Redovne konsultacije obavljamo sa korisnicima prethodnih programa podrške u cilju prevazilaženja postojećih problema i barijera. Glavni rezultati konsultacija i predlozi koji su prihvaćeni odnosili su se na procedure i administrativne korake u ocjeni samih aplikacija, potreba za podrškom za unapređenje poslovanja, u dijelu nabavke opreme, kao i aktuelnim trendovima u dijelu digitalne transformacije biznisa i stvaranja zelenih poslova.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

U svrhu sprovođenja kontrole namjenskog korišćenja sredstava, Ministarstvo ekonomskog razvoja, prije donošenja odluke o refundaciji, obavlja obavezan monitoring neposrednim uvidom na lokaciji poslovnih objekata podnosioca prijave, osim ako procedura sprovođenja programske linije isto onemogućava. Privredni subjekat dužan je da Ministarstvu ekonomskog razvoja i Agenciji za zaštitu konkurencije u svakoj fazi pripreme i realizacije aktivnosti koje su predmet podrške omogući namjensku kontrolu trošenja sredstava i uvid u finansijsku dokumentaciju, u periodu od tri godine od dana odobrenja bespovratne podrške.

Pojedinačnim programskim linijama podrške se mogu utvrditi i drugi načini praćenja efekata. Kriterijumi, odnosno indikatori kojima se prate ostvareni efekti, i to: povećanje broja zaposlenih, proširenje asortimana, povećanje obima i vrijednosti prometa, povećanje produktivnosti, poboljšanje plasmana na inostrana tržišta, i sl.

Ministarstvo ekonomskog razvoja će Vladi Crne Gore dostaviti izvještaj o realizaciji Programa koji sadrži i indikatore učinka sprovođenja programa, procenat i broj podržanih preduzeća, kao i ukupni iznos opredijeljenih sredstava, kao i preporuke za dalje unapređenje programa.

Izvještaj o realizaciji Programa će biti sastavni dio godišnjeg izvještaja o radu Ministarstva ekonomskog razvoja, kao i izvještaja o realizaciji godišnjeg akcionog plana Strategije za razvoj MMSP 2018-2022. Ministarstvo može po potrebi sačinjavati periodične informacije o implementaciji pojedinačnih programskih linija.

Evaluacija Programa će se obavljati od strane eksternih konsultanata. U skladu sa prirodom dinamike realizacije dodijeljene podrške i očekivanih efekata, može obuhvatiti vremenski period nakon druge odnosno treće godine implementacije Programa za unapređenje konkurentnosti programa za 2022. godinu.

Datum i mjesto

14.02.2022.g., Podgorica

Starješina
Mr Jakov Milatović, ministar

